

ProAgria

Syksyn ruokintahasteet ja niiden selättäminen tiloilla

Sini Konttas, ProAgria Etelä-Pohjanmaa

Maitovalmennus 3.11.2022

Pötsi-hanke

ProAgria
Etelä-Pohjanmaa

ProAgria Luke
Keskusten Liitto LUONNONVARAKESKUS

 Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

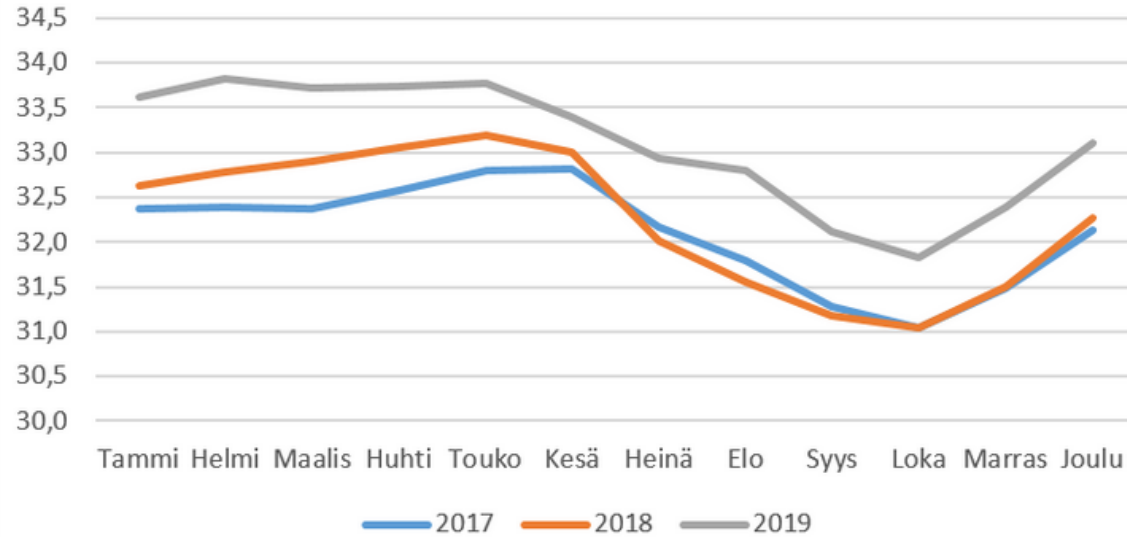
Laidunsäätiö

**”Litroja ei tule, mutta
pitoisuudet ovat korkeat”**

H/L/Y Luokka: E	Pv	Solut 1000 kpl/ml i	Bakteerit 1000 kpl/ml i	IBC 1000 kpl/ml i	Rasva % i	Valku- ainen % i	Rasva/ valkuais- suhde i	Urea mg/ 100ml i
Keskiarvo		143	5		5,00	3,91		
H	24.10.22	116*	5*	11	5,00*	3,93*	1,27	35,0
L	22.10.22	128	7	17	5,01	3,95	1,27	32,0
L	20.10.22	138	6	12	4,96	3,94	1,26	31,0
H	18.10.22	123*	5*	9	5,02*	3,88*	1,29	30,0
L	16.10.22	139	6	12	4,95	3,83	1,29	25,0
L	14.10.22	98	6	12	5,00	3,87	1,29	27,0
L	12.10.22	107	5	10	5,10	3,88	1,31	26,0
H	10.10.22	144*	13*	32	5,04*	3,91*	1,29	25,0
L	8.10.22	155	7	17	4,96	3,93	1,26	28,0
L	6.10.22	132			4,89	3,96	1,23	25,0
L	4.10.22	128	6	12	4,82	3,92	1,23	25,0
H	2.10.22	108*	4*	8	4,92*	3,91*	1,26	21,0
L	30.9.22	112	6	12	4,76	3,87	1,23	26,0
L	28.9.22	111	6	12	4,90	3,92	1,25	23,0
L	26.9.22	130	13	32	4,88	3,85	1,27	26,0

H/L/Y Luokka: E	Pv	Solut 1000 kpl/ml i	Bakteerit 1000 kpl/ml i	IBC 1000 kpl/ml i	Rasva % i	Valku- ainen % i	Rasva/ valkuais- suhde i	Urea mg/ 100ml i
Keskiarvo		205	9		4,80	4,00		
L	31.10.22	197	9	22	4,90	3,87	1,27	22,0
L	29.10.22	200	9	22	4,87	3,91	1,25	17,0
L	27.10.22	189	10	24	4,98	4,03	1,24	16,0
L	25.10.22	189	11	27	4,81	4,00	1,20	23,0
L	23.10.22	207	10	24	4,85	3,94	1,23	17,0
H	21.10.22	196*	8*	17	4,84*	3,99*	1,21	19,0
L	19.10.22	210	9	22	5,07	4,04	1,25	14,0
L	17.10.22	225	9	21	4,94	3,95	1,25	19,0
H	15.10.22	145*	10*	24	4,90*	4,02*	1,22	19,0
L	14.10.22	208	9	22	4,88	3,99	1,22	17,0
L	11.10.22	206	8	17	4,82	4,03	1,20	18,0
L	9.10.22	199	7	14	4,92	3,96	1,24	19,0
H	7.10.22	203*	10*	25	4,77*	4,02*	1,19	19,0
L	5.10.22	212	10	25	4,76	4,00	1,19	14,0
L	3.10.22	209	9	20	4,71	3,96	1,19	18,0
H	1.10.22	214*	9*	22	4,69*	3,98*	1,18	16,0
L	29.9.22	229	7	17	4,60	3,92	1,17	13,0
L	27.9.22	309	20	53	4,74	3,97	1,19	14,0
L	25.9.22	269	12	30	4,56	3,87	1,18	15,0
H	23.9.22	203*	10*	24	4,63	3,84	1,21	17,0
L	21.9.22	189	8	17	4,53	3,81	1,19	17,0
L	19.9.22	185	11	27	4,49	3,72	1,21	16,0
H	17.9.22	252*	11*	27	4,41	3,77	1,17	16,0
L	15.9.22	212	8	19	4,37	3,73	1,17	15,0

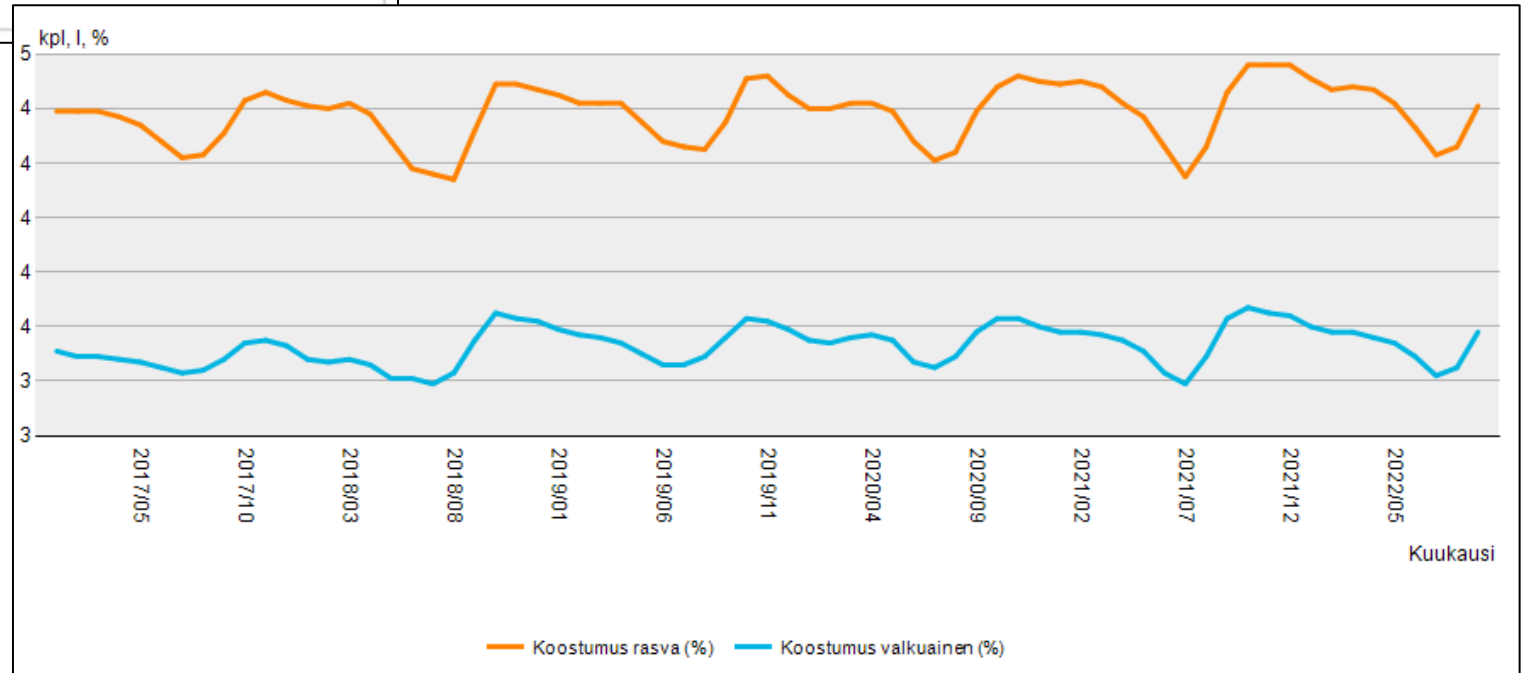
Kuvio 2. Maitomäärien vaihtelu
mittalypsykuukauden mukaan vuosina 2017-2019

Mihin maidot syksyllä häviävät? Tuotosseurantalehmien
maitomäärien kuukausittaiset vaihtelut vuosina 2017–2019

Leena Kärkkäinen, Petri Kainulainen, Suvi Kyytsönen, Tero Kanala,
Olavi Koskimäki
Maatila 2030- ja Umpi – hyvinvoiva umpilehmä -hankkeet

SVT: Luonnonvarakeskus,
Maito- ja maitotuotetilasto

Vuoden 2022 säilörehut

29.8.2022

SÄILÖREHUJEN RAAKA-AINENÄYTTEIDEN KOOSTUMUS 2019 – 2022*

2022*	Näytteitä kpl	Kuiva- aine g/kg	Raaka- valku- ainen g/kg ka	NDF g/kg ka	D-arvo g/kg ka	Sokeri g/kg ka
1.sato	3175	303	151	563	685	110
2.sato*	1668	348	152	541	667	117
3.sato*	11					

* sadonkorjuu osittain kesken

2021	Näytteitä kpl	Kuiva- aine g/kg	Raaka- valku- ainen g/kg ka	NDF g/kg ka	D-arvo g/kg ka	Sokeri g/kg ka
1.sato	3333	325	144	571	676	104
2.sato	1986	402	148	533	656	125
3.sato	1223	316	161	491	701	146

2020	Näytteitä kpl	Kuiva- aine g/kg	Raaka- valku- ainen g/kg ka	NDF g/kg ka	D-arvo g/kg ka	Sokeri g/kg ka
1.sato	3013	371	141	578	676	103
2.sato	2525	316	154			109
3.sato	1105	280	147			161

2019	Näytteitä kpl	Kuiva- aine g/kg	Raaka- valku- ainen g/kg ka	NDF g/kg ka	D-arvo g/kg ka	Sokeri g/kg ka
1.sato	3095	332	151	571	676	103
2.sato	2244	367	152	533	656	125
3.sato	1007	251	158	491	701	146

Keskiarvot

Vaihteluväli

Säilörehujen märkyys

- Vaikutus syönti-indeksiin
 - Standardirehun kuiva-aine 250 g/kg, syönti lisääntyy kuiva-aine 420 g/kg asti
- Riittääkö syöntikyky?
- Säilönnällinen laatu
- Appeen fyysinen koostumus
- Rehun riittävyys

Mikä selittää tuloksia?

	Heinäkuu 2021	Heinäkuu 2022	Elokuu 2021	Elokuu 2022	Syyskuu 2021	Syyskuu 2022	Lokakuu 2021	Lokakuu 2022
Rasva-%	3,97	4,17	4,03	4,33	4,22	4,53	4,32	4,65
Valkuais-%	3,2	3,24	3,27	3,32	3,34	3,44	3,34	3,46
Päivämaito, kg	40,4	38,6	42,2	36	41,8	34,9	43	34,9
DIM	177	179	176	168	171	171	174	167
Slr:n D-arvot	660/670	683	660/670	683	671	704	671	716/711
Slr:n kuiva-aine	333/372	256	333/372	256	242	363	242	329/282

Hyviä maidon pitoisuuksia tukevat

Sulava säilörehu
Hyvä säilönnällinen laatu
Terve karja ja hyvä kuiva-ainesyönti
Tasapainoinen ruokinta ja terve **pötsi**

Kustannustilanteen vaikutukset

Kustannustilanne ja ruokinta

- Ruokinnassa voi olla vielä varaa säästää, varsinkin valkuaisruokinnassa
 - Varottava kuitenkin ”säästämistä lehmiä hengiltä”
 - Energia vai valkuainen?
- Valkuaisrehujen määrän rajoittaminen, seurattavia asioita
 - Lypsävien terveys
 - Maidon urea, mikä on riittävä taso pidemmällä aikavälillä
 - Ternimaidon määrä ja laatu
 - Vasikoiden vointi
- Mikä on valkuaisrehun hinta, millainen tuotosvaste sillä on odotettavissa? Miten riittää ruokinnan energia hyödyntää valkuaista?

Esimerkki: säilörehun raakavalkuaisen taloudellinen merkitys

1. sadon säilörehu, D-arvo 687, 11,0 MJ/kg ka
Säilörehun raakavalkuainen 150 vs. 130 g/kg ka

Täysape:
Kuiva ohra
Rypsirouhe

Raakavalk. 150 g
6 kg
2,8 kg

Raakavalk. 130 g
6 kg
3,7 kg

Ero 0,9 kg/lehmä/pv

100 lehmän
karjassa 90 kg
rypsiä/pv
= **45 €/pv**

315 €/viikko

1350 €/kk !

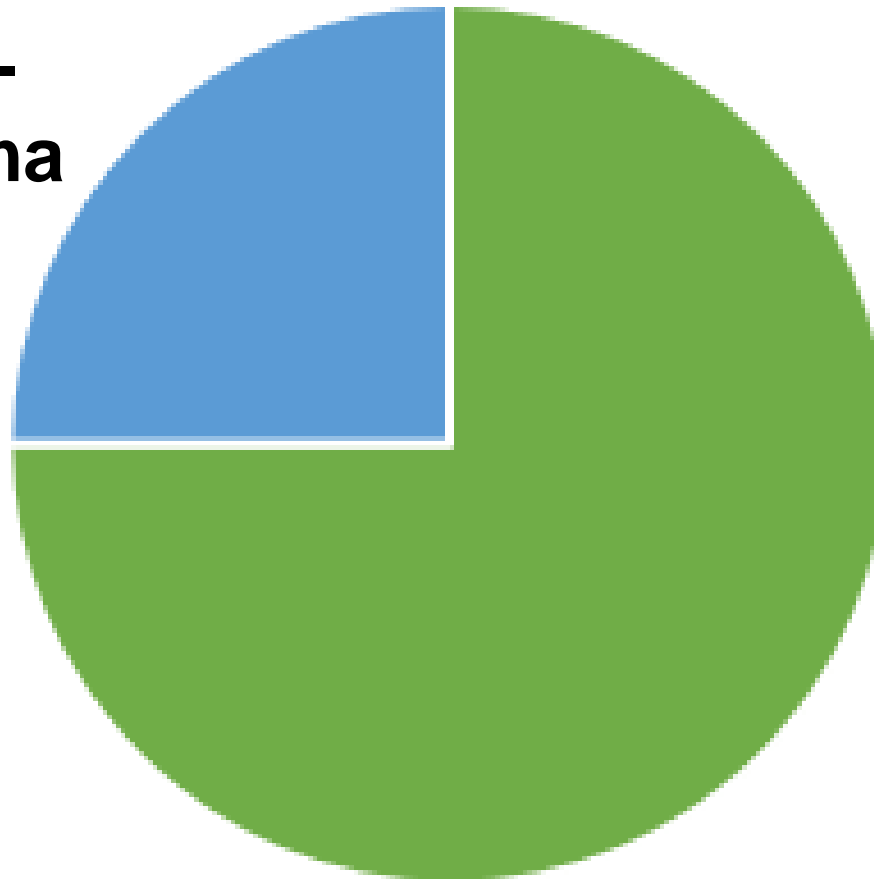
Maidon hinta kompensoinut rehukustannusten nousua

Talous, lypsävät	11.01.22	31.01.22	28.03.22	22.05.22	20.07.22	01.09.22	04.10.22	26.10.22	Parhaat 25%
	seur.	seur.	seur.	seur.	seur.	seur.	seur.	seur.	
Maitotuotto-rehukustannus (ml. tuki), €/le/pv	9,29	9,36	10,19	11,83	13,21	12,57	11,91	11,00	11,51
Maitotuotto-rehukustannus (ml. tuki), snt/l	35,87	34,93	35,03	40,34	41,27	41,92	42,78	41,55	39,96
Maitomäärä, kg/lehmä/pv	27,24	29,00	30,03	30,65	33,64	31,17	29,62	27,76	33,13
Energiakorjattu maitotuotos, kg/lehmä/pv	31,5	32,5	34,1	34,4	36,2	33,6	33,5	31,9	35,2

Ruokintasuunnitelma on vain yksi osa

Rehuarvoiltaan samanlaisella ruokinnalla eri karjat lypsävät eri verran

**Ruokinta-
suunnitelma
25 %**

**Muu tilalla tapahtuva
toiminta 75 %**

Ruokintasuunnitelma on vain yksi osa

Rehunäytteiden ajantasaisuus –
myös kivennäisanalyysit ml. seleeni

Rikkakasvit säilörehuissa →
kivennäispitoisuudet

Säilörehun ja murskeviljan
säilönnällinen laatu
(lämpeneminen, homehtuminen)

Ruokintasuunnitelma on vain yksi osa

Ruokinnan esteet?

- rehujen saatavuus
- ruokintapöytätila
- häirintä ruokintatilanteissa
- veden saanti...

Ruokinnan riittävä tarkkuus ja tasalaatuisuus

Seosrehun fyysinen koostumus

Olosuhteet, stressittömyys

ProAgria

Rehua 24/7

2 h = 8,3 %
vuorokaudesta

Kuva: Anne Rajala

AMS-tiloilla vastaan tullutta

Ruokintataulukot

- Milloin katsottu viimeksi?
- Rehumäärät, taulukoiden vaihdot
- Energialiuos

Type	Rehu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Maitotuotos		1,00	35,00	40,00	45,00	50,00	55,00	60,00	90,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Annos	Roborehu	5,00	5,00	5,50	6,00	7,00	8,00	9,00	9,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KA-annos	Roborehu	5,00	5,00	5,50	6,00	7,00	8,00	9,00	9,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Annos	robotineste	0,20	0,20	0,30	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00
KA-annos	robotineste	0,20	0,20	0,30	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00
Kokonaisannos		5,20	5,20	5,80	6,40	7,50	8,50	9,50	9,50	0,00	0,00	0,00	0,00
Kokonaisannos KA		5,20	5,20	5,80	6,40	7,50	8,50	9,50	9,50	0,00	0,00	0,00	0,00

Lypsylupa-asetukset

- Ovatko ajan tasalla?
- Eiväthän rajoita lypsyjä ja maitoa

Viekö jokin muu kapasiteettia?

Yhteenveto

Rehut ovat säilössä, mutta paljon on vielä tehtävissä
managementin puolella

Analysointia – seuranta – tilakohtaisia ratkaisuja

ProAgria

